

Hoe respecteer je de nachtklok als je dakloos bent?

We leven de nieuwe maatregelen na om de meest kwetsbaren te beschermen. Onze ouders en grootouders, onze burens en vrienden. Maar we riskeren om net als bij het begin van de COVID-crisis andere kwetsbare groepen uit het oog te verliezen. Want hoe respecteer je de nachtklok als je dakloos bent?

De minister van Financiën heeft geld

Een omvangrijk steunpakket voor de horeca werd aangekondigd. Terecht, want deze mensen worden al voor de tweede keer gedwongen om hun zaak te sluiten. Een zware financiële klap.

Maar is er dan echt geen ruimte om ook kwetsbare groepen door deze moeilijke tijd te helpen? Mensen die door de pandemie geen werk vinden of die de weg niet vonden naar de asielinstanties door de sluiting?

Code rood voor solidariteit met kwetsbare groepen

Voor de meest kwetsbare groepen staat de barometer al van bij het begin van de eerste golf diep in het rood. Er zijn meer besmettingen, meer zieken en dus meer slachtoffers. We roepen de nieuwe regering op om in de bestrijding van de pandemie de meest kwetsbare groepen in onze samenleving niet in de kou te laten staan. Dak- en thuislozen en mensen zonder wettig verblijf hebben het tijdens de eerste golf hard te verduren gekregen. De ongelijkheid en maatschappelijke uitsluiting waaraan zij worden blootgesteld werd nog meer op scherp gesteld.

Investeren in 24-uursopvang is de beste keuze

Veel instanties, maar zeker ook vele organisaties en vrijwilligers, deden ontzettend hun best om de ergste nood te lenigen. De lessen die werden geleerd, zouden de verschillende overheden nu in staat moeten stellen om zelf de regie in handen te nemen om iedereen veiligheid te bieden.

Ja, er zijn initiatieven voor nachtopvang. Ja, er zijn initiatieven voor dagopvang. Maar daklozen leven elke dag met de vrees dat ze geen bed zullen vinden. Waar moeten ze heen als ze geweigerd worden en de nachtklok twaalf uur slaat?

Wanneer mensen wel een beroep kunnen doen op nachtopvang, moeten ze daar 's morgens weer vertrekken en een andere plek zoeken om de dag door te komen in onzekerheid of ze opnieuw een plek zullen kunnen bemachtigen in de nachtopvang. Er is in het beste geval een soort van lappendeken gemaakt van nachtopvang, dagopvang en in het beste geval ook tussen het sluiten van de dagopvang en het openen van de nachtopvang nog een tussenplek. Die vormen van opvang liggen op andere adressen, en er werken andere mensen met wie er geen vertrouwensband bestaat. Een lappendeken, maar het houdt niemand echt warm. Dat kan anders, efficiënter, en beter. Een goede 24-uurs opvang in elk seizoen, met toekomstgerichte begeleiding, aangepast aan elke doelgroep zorgt voor duurzame oplossingen. Daarin investeren loont. Laat ons er samen voor zorgen dat bij een eventuele nieuwe lockdown iedereen 'een kot heeft om in te blijven'. De overheden kunnen hier zelf het voortouw in nemen door het serieus opschalen van opvang in de publieke gebouwen die zij beheren.

De eerste golf heeft ons meer dan ooit doen inzien dat 24-uurs opvang noodzakelijk is om op een kwaliteitsvolle en duurzame manier met mensen te kunnen werken. In Brussel bijvoorbeeld leefden er in het voorjaar honderden, al dan niet duizenden, mensen op straat en voelden zij zich opgejaagd wild. Niet alleen was het verboden om zich te verplaatsen, maar nog minder om even een rustpauze in te laten op een bankje. Die ervaring heeft diepe wonden geslagen bij die groep thuislozen, welke nog steeds niet genezen zijn.

Toegang tot gezondheidszorg zonder drempels is de beste keuze

Om de toegang tot gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf te bevorderen werd het systeem van Dringende Medische Hulp tijdens de eerste golf versoepeld. Onnodige administratieve drempels werden tijdelijk weggewerkt, want nood breekt wet. Deze versoepelingen zijn intussen teruggedraaid. In vele gemeenten zijn de drempels om Dringende Medische Hulp te krijgen erg hoog. Daar is de volksgezondheid in volle COVID-crisis niet bij gebaat. Wij roepen de bevoegde minister Karine Lalieux op om zoveel mogelijk drempels weg te werken. Wanneer er aanpassingen komen om de toegang tot de procedure te verbeteren, dan is het ook de taak van de bevoegde diensten om daar proactief over te communiceren naar de rechthebbenden toe zodat zij daarvan op de hoogte zijn. Deze informerende taak maakt deel uit van proactieve dienstverlening die mensen in staat moet stellen om zelfstandig te kunnen handelen zonder tussenkomst van sociaal werkers uit niet-gouvernementele organisaties.

We roepen ook minister Vandenbroucke op om de drempels in de toegang tot testing en tracing voor mensen zonder rijksregisternummer dringend weg te werken. 8 maanden na de eerste lockdown is dat nog altijd niet geregeld, en moeten organisaties en lokale besturen op het terrein telkens weer op zoek naar achterpoortjes of zelf opdragen voor de kosten, want een ding is duidelijk, zelf vinden deze mensen de weg naar testing niet, en kunnen het hoegenaamd niet zelf betalen. Vanuit volksgezondheidsperspectief is dit een pure aberratie. Ter informatie, we spreken hier over een niet-verwaarloosbare groep van tussen de 50.000 en 100.000 mensen, volwaardige inwoners van ons land.

Beleidsmakers en geïnteresseerden vinden een volledige lijst van onze beleidsaanbevelingen, waaronder ook de inzet op sociale dienstverlening en veilige, fysieke interviews voor asielzoekers op <https://www.vluchtelingenwerk.be/ikbensolidair>.

In ieders belang

Onze sectoren reiken de hand naar de nieuwe federale overheid, maar ook naar alle gemeenschappen, gewesten en lokale besturen om onze inzichten en ervaringen op het terrein te delen en over grenzen van meerderheden heen er samen voor te zorgen dat bij deze nieuwe golf - in ieders belang - echt iedereen aan boord blijft.

Beweging.net - Peter Wouters, Brussels platform Armoede, Caritas International België, Dokters van de Wereld - Alexis Andries, Jesuit Refugee Service Belgium, Netwerk tegen Armoede, ORBITvzw, Platform Kinderen op de vlucht - Bram Degraeve en Melanie Zonderman, Samenlevingsopbouw, Vluchtelingenwerk Vlaanderen - Charlotte Vandycke, Liga voor Mensenrechten